

INSPEKTOR PRACY

Państwowej Inspekcji Pracy

Okręgowego Inspektoratu Pracy w Katowicach

40-158 Katowice, ul. Owocowa 6 - 6a

Sekretariat tel. (32) 604 12 14, fax (32) 604 12 50

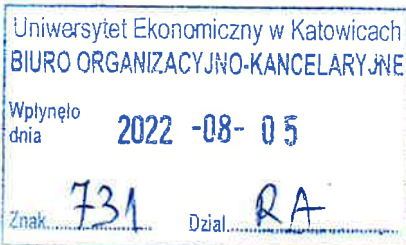
040345

(pieczęć nagławkowa inspektora pracy)

Nr rej. 040345-53-K007-Ws01/22

220728090408533040345

Katowice, dnia 29.07.2022 r.

UNIWERSYTET EKONOMICZNY
W KATOWICACH
UL. 1 MAJA 50
40-287 KATOWICE

WYSTĄPIENIE

Na podstawie art. 11 pkt 8, w związku z art. 33 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 13 kwietnia 2007 r. o Państwowej Inspekcji Pracy (Dz. U. z 2019 r. poz. 1251) po przeprowadzeniu kontroli w dniu(ach): 30.06; 7,12,13,26.07.2022 r.

wnoszę o:

1. Ustalanie prawa i przyznawanie ulgowych usług i świadczeń oraz wysokości dopłat z zakładowego funduszu świadczeń socjalnych wyłącznie w oparciu o kryteria socjalne, uzależnione od sytuacji życiowej, rodzinnej i materialnej osoby uprawnionej do korzystania z funduszu.

Podstawa prawna:

- art. 8 ust. 1 ustawy z dnia 4 marca 1994 r. o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych (Dz. U. z 2021 r. poz. 746) w związku z art. 144 ust. 7 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz.U. z 2021 r. poz. 478 ze zmianami oraz z 2021 r. poz.1630),

Uzasadnienie:

Preliminarz kosztów w zakresie wydatkowania środków na Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych na rok 2022 zawiera tabele wysokości dofinansowania wypoczynku z Funduszu w 2022 roku. Z danych zamieszczonych w tabelach wynika, że wysokość świadczenia w postaci dofinansowania wypoczynku z ZFŚS w roku 2022, została zróżnicowana biorąc pod uwagę status osoby uprawnionej, tj. pracownika lub byłego pracownika (emeryt, rencista). Dla przykładu: pracownik osiągający przychód /na osobę/ do 2 tysięcy złotych mógł otrzymać dofinansowanie w wysokości 3 tysięcy złotych, natomiast byłby pracownik (emeryt, rencista) osiągający przychód do 2 tyś./na osobę - dofinansowanie w wysokości 2,5 tyś. zł.

Podstawowa zasada wykorzystywania środków Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych została zawarta w art. 8 ust. 1 ustawy z dnia 4 marca 1994 r. o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych (Dz.U. z 2021 r. poz. 746) i stanowi, że przyznawanie ulgowych usług i świadczeń oraz wysokość dopłat z Funduszu uzależnia się od sytuacji życiowej, rodzinnej i materialnej osoby uprawnionej do korzystania z Funduszu.

Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych jest funduszem spożycia zbiorowego, co oznacza, że bez względu na sposób jego tworzenia, ze świadczeń socjalnych mogą korzystać wszystkie osoby uprawnione – przy zastosowaniu jednakowych, wyłącznie socjalnych kryteriów. Dlatego też, o realizacji prawa do świadczeń nie może przesądzać status osoby uprawnionej (pracownik lub byłby pracownik), a wyłącznie sytuacja życiowa, rodzinna i materialna uprawnionego.

Różnicowanie przyznania i wysokości świadczeń jest dopuszczalne jedynie w oparciu o dyspozycje art. 8 ust. 1 ww. ustawy, stosowanie odmiennych kryteriów pozostaje w sprzeczności z przepisami ustawy o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych.

2. Zamieszczanie w preliminarzu wydatków z zakładowego funduszu świadczeń socjalnych prawidłowych informacji, w szczególności nt stanu środków na rachunku bankowym Funduszu oraz wysokości odpisu podstawowego na Fundusz.

Podstawa prawna:

- art. 8 ust. 2 ustawy z dnia 4 marca 1994 r. o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych (Dz. U. z 2021 r. poz. 746) w związku z § 2 Regulaminu gospodarowania środkami Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych Uniwersytetu Ekonomicznego w Katowicach ,

Uzasadnienie:

Z informacji zawartych w „Preliminarzu kosztów w zakresie ZFŚS na rok 2022 r.” wynikało, że bilans otwarcia – stan środków na rachunku bankowym na dzień 01.01.2022r. wynosił – 3.418.763,28 zł, natomiast na podstawie okazanych w czasie kontroli dokumentów (kartoteka kont w PLN – podstawowy konto 111-003) wynikało, że bilans otwarcia Funduszu na dzień 01.01.2022 r. faktycznie wynosił 2.680.482,28 zł.

W preliminarzu wskazano, że odpis podstawowy na ZFŚS w 2022 roku, w tym na pracowników i emerytów wyniósł 2.816.404,22 zł, natomiast z okazanych dokumentów dotyczących ustalenia odpisu na Fundusz wynikało, że odpis na Fundusz w roku 2022 – wyniósł 2.812.036,05 zł.

Ponadto w preliminarzu zamieszczono informację, iż łączna kwota odpisu podstawowego na fundusz wyniosła 2.820.704,22, natomiast z okazanych dokumentów wynikało, że łączna kwota (tj. razem z doliczeniem części FWON w kwocie 4.368,17 zł), wynosi 2.816.404,22 zł.

Zgodnie z §2 ust. 5 Regulaminu gospodarowania środkami Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych Uniwersytetu Ekonomicznego w Katowicach, gospodarowanie środkami Funduszu realizowane jest w ramach ustalonych w rocznym preliminarzu wysokości wydatków na poszczególne cele. Zgodnie z postanowieniami Regulaminu preliminarz wydatków ustala kanclerz z przedstawicielami zakładowej organizacji związkowej, przy czym do połowy stycznia każdego roku ustalenia dotyczą przyjęcia wstępnego preliminarza wydatków, natomiast po pozytywnym zaopiniowaniu (przez radę uczelni) planu rzeczowo finansowego na dany rok następuje ustalenie preliminarza wydatków z Funduszu oraz określenie obowiązujących w danym roku wysokości dopłat do poszczególnych świadczeń.

W związku z powyższym dane zamieszczone w preliminarzu, przekazywane również do wiadomości organizacji związkowej, będące podstawą gospodarowania Funduszem, powinny odpowiadać prawidłowym wartościom.

3. Przestrzeganie postanowień Regulaminu gospodarowania środkami Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych Uniwersytetu Ekonomicznego w Katowicach w zakresie obowiązku uzgadniania z przedstawicielami organizacji związkowej wysokości dopłat do poszczególnych świadczeń.

Podstawa prawna:

- art. 8 ust. 2 ustawy z dnia 4 marca 1994 r. o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych (Dz. U. z 2021 r. poz. 746) w związku z § 2 ust. 6 , § 3 ust. 3 Regulaminu gospodarowania środkami Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych Uniwersytetu Ekonomicznego w Katowicach ,

Uzasadnienie:

Postanowienia §7 ust. 1 Regulaminu ZFŚS, przewidują co prawda, iż w celu usprawnienia ustawowej formuły współstanowienia w zakresie finansowania działalności służącej zaspokojeniu potrzeb socjalnych i mieszkaniowych uprawnionych w Uniwersytecie osób, pracodawca i zakładowa organizacja związkowa ustalają wspólną reprezentację – komisję socjalną, zwaną „komisją”, do której zadań należy m.in.: uzgadnianie projektu preliminarza wydatków i czuwanie nad jego realizacją oraz ustalanie przedziałów przychodów i wysokości dofinansowania poszczególnych świadczeń socjalnych. Jednakże okazana podczas kontroli dokumentacja i dokonane ustalenia, w zakresie określenia wysokości dofinansowania wypoczynku z ZFŚS na

rok 2022, nie pozwalają uznać, iż ustalenie wysokości dofinansowania wypoczynku z czerwca b.r. nastąpiło w uzgodnieniu z organizacją związkową.

W myśl §2 ust. 6 Regulaminu gospodarowania środkami Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych Uniwersytetu Ekonomicznego w Katowicach, preliminarz wydatków z Funduszu na dany rok kalendarzowy, ustala kanclerz z przedstawicielami zakładowej organizacji związkowej, przy czym do połowy stycznia każdego roku ustalenia dotyczą przyjęcia wstępnego preliminarza wydatków, natomiast po pozytywnym zaopiniowaniu (przez radę uczelni) planu rzeczowo finansowego na dany rok następuje ustalenie preliminarza wydatków z Funduszu oraz określenie obowiązujących w danym roku wysokości dopłat do poszczególnych świadczeń. Ponadto zgodnie §3 ust. 3. wysokość środków finansowych przeznaczonych na świadczenia i usługi z Funduszu, jest uzależniona od wysokości Funduszu określonego na dany rok kalendarzowy oraz jego podziału wewnętrznego, dokonanego przez kanclerza w uzgodnieniu z przedstawicielami działających w Uczelni związków zawodowych.

4. Prawidłowe określenie w Regulaminie gospodarowania środkami Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych Uniwersytetu Ekonomicznego w Katowicach, zasad ustalania przychodu, uwzględnianego przy określaniu sytuacji materialnej osoby uprawnionej, w odniesieniu do pracowników oraz byłych pracowników.

Podstawa prawna:

- art. 8 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 4 marca 1994 r. o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych (Dz. U. z 2021 r. poz. 746) w związku z § 9 ust. 1 i ust. 5 oraz § 15 ust. 2 Regulaminu gospodarowania środkami Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych Uniwersytetu Ekonomicznego w Katowicach ,

Uzasadnienie:

W Regulaminie gospodarowania środkami Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych w §9 ust. 1 wskazano, iż sytuację materialną osoby uprawnionej do otrzymania świadczeń, z wyjątkiem udzielania pomocy na cele mieszkaniowe, ustala się na podstawie przychodu (z uwzględnieniem otrzymywanych alimentów ustalonych w drodze wyroku lub ugody sądowej lub zasiłków pielęgnacyjnych), przypadającego na jedną osobę wspólnie prowadzącą gospodarstwo domowe (współmałżonka, partnera, dzieci oraz osoby dorosłe ubezwłasnowolnione, przy czym fakt ten musi potwierdzać orzeczenie sądu), wyliczonego na podstawie przedłożonych przez wnioskodawcę zaświadczeń z Urzędu Skarbowego, deklaracji podatkowych i innych dokumentów, o których mowa w § 15 ust. 2 i 3 Regulaminu, wykazujących przychody osiągnięte przez uprawnionego i osoby wspólnie prowadzące gospodarstwo domowe w roku kalendarzowym poprzedzającym wystąpienie o przyznanie świadczenia.

Natomiast w przypadku byłych pracowników (emerytów, rencistów), zgodnie z §9 ust. 5 Regulaminu, do przychodów osiągniętych w danym roku, dolicza się wartość wszystkich świadczeń przyznanych w tym okresie z Funduszu.

Z wyjaśnień udzielonych w czasie kontroli wynikało, że w Regulaminie ZFŚS zamieszczono zapis, o którym mowa powyżej, z uwagi na to, że w przypadku pracowników (pozostających w stosunku pracy), wysokość świadczeń wypłacona z Funduszu jest ujęta w rozliczeniu rocznym (PIT-37). Jednakże, jak wynika z dokonanych ustaleń, w informacji rocznej PIT dla pracowników Uniwersytetu Ekonomicznego w Katowicach, uwzględnia się tylko przychód ze świadczeń finansowanych z ZFŚS podlegający opodatkowaniu podatkiem dochodowym od osób fizycznych (np. w roku 2022 jest to kwota pow. 2.000 zł), a nie wartość wszystkich świadczeń przyznanych z Funduszu.

Uwzględniając powyższe należy wskazać, iż zasady określone w Regulaminie ZFŚS różnicują ustalanie sytuacji materialnej w zależności od tego, czy osobą uprawnioną jest pracownik, czy były pracownik.

Pouczenie:

O terminie i sposobie realizacji ujętych w wystąpieniu wniosków należy zawiadomić inspektora pracy kierującego niniejsze wystąpienie w terminie 30 dni od dnia otrzymania wystąpienia (art. 36 ust. 2 ustawy z dnia 13 kwietnia 2007 r. o Państwowej Inspekcji Pracy).

[IN]

(*) – niepotrzebne skreślić

NADINSPEKTOR PRACY

.....
(podpis / pieczęć inspektora pracy)